Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 258. Brașovŭ, Joi 24 Noemvrie (6 Decemvrie) 1888.

Brașovŭ, 23 Noemvre v.

De câte-orĭ se ridică acusațiunĭ din partea naționalitățilorŭ în contra uneltirilorŭ de maghiarisare și a asupririlorŭ, de atâtea orĭ audimŭ eșindŭ din gura „patrioților" dela putere banala și tocita frasă, că „nu esistă pe rotogolulŭ pămentului țéră, în sînulŭ căreia sĕ guste naționalitățile mai mare libertate decum gustă în patria maghiară."

Și totŭ de atâtea orĭ șoviniștii dela putere au nenorocirea de a fi desmințițĭ orĭ prin propriele lor fapte, orĭ prin cele ce se petrecŭ în alte țĕrĭ.

Așa s'a întêmplatŭ și în ḑilele trecute, cu ocasiunea desbaterei din dieta ungurésca asupra cestiunei naționalitățilorŭ, când președintele camerei deputațilorŭ a găsitŭ cu cale sĕ repetéscă frasa sécă de mai susŭ. A avutŭ adecă președintele nenorocirea de a fi desmințitŭ de însașĭ dieta ungurésca prin procederea sa în decursulŭ desbaterei, și prin procederea șoviniștilorŭ afară din dietă.

Cea dintêiu desmințire i-a dat-o deputatulŭ maghiaronŭ, care a provocatŭ desbaterea, când a ḑisŭ că: „*misiunea Budapestei este* înainte de tóte *maghiarisarea; acéstă maghiarisare este o misiune de primulŭ rang a Ungariei celei nouĕ;* de când *maghiariséză asilurile de copii* în orașe, *institutele statului* și *șcólele elementare* din orașe, *maghiarisarea se lățesce în totă țera; acéstă maghiarisare se va sui din tréptă'n tréptă*, fiindŭ și o chemare a elementului burgezŭ, și o aduce cu sine școlele și influințele ei reciproce nemijlocite."

Ce a făcutŭ dieta la audulŭ acestorŭ declarațiunĭ ale deputatului maghiaronŭ? A aprobatŭ din rĕsputerĭ și a aplaudatŭ freneticŭ, strigândŭ că *așa este!*

Se póte o mai categorică desmințire a frasei pronunțate de președintele dietei? Căcĭ maghiarisarea însemnéză despoiarea popórelorŭ nemaghiare de caracterulŭ lorŭ naționalŭ și contopirea lorŭ în rassa maghiară, pentru că așa pretinde "Ungaria cea nouĕ", orĭ cum îĭ ḑicŭ "patrioții", „Maghiaria."

Dér ceea ce e și mai caracteristicŭ, însușĭ președintele șĭ-a dat o strașnică desmințire, când din acéstă patriă, care deopotrivă a tuturorŭ popórelorŭ din acestŭ statŭ, a făcutŭ purŭ și simplu o patriă *maghiară*.

Décă Ungaria cea nouĕ e „patriă maghiară" și misiunea ei este „maghiarisarea", e cu putință ca naționalitățile nemaghiare sĕ se pótă desvolta în libertate, așa precum firea și caracterulŭ lorŭ naționalŭ pretindŭ, ne mai vorbindŭ de străvechile drepturĭ ce le au la acéstă desvoltare?

Negreșitŭ că nu le este cu putință lucrulŭ acesta, pentru că „idea de statŭ maghiarŭ", care cuprinde în sine *numai* „patriă maghiară" cu misiunea de „a maghiarisa", li-se pune'n cale cu alternativa: orĭ se contopescŭ în maghiarismŭ orĭ suntŭ espuse nedreptățirilorŭ și asupririlorŭ din partea regimului, care voesce, ca Ungaria cea nouă sĕ fiă o Maghiariă néoșă, orĭ cum ar ḑice Turculŭ, „sadea".

Cum rĕmâne dér frasa președintelui, că în nicĭ o țéră naționalitățile nemaghiare nu gustă atâta libertate ca în „patria maghiară?"

Cum am ḑisŭ, o frasă banală, tocită și sécă.

Dar pe când „patrioții" desmințéu pe președintele și președintele se desmințea pe sine însușĭ, în afară, în altŭ statŭ se petreceau lucrurĭ, care la patru ḑile în urmă îĭ spunéu președintelui și dietei unguresci: n'avețĭ dreptate sĕ vĕ fălițĭ cu libertățile vóstre, de vreme, ce spunețĭ că misiunea Ungariei este maghiarisarea.

Aceste fapte se petrecéu în dieta Belgiei, în care s'a vorbitŭ în limba flamandă, fără sĕ murmure deputații de naționalitate francesă, și care a recuuoscutŭ îndreptățirea limbei flamande de a fi folosită, de a trebuĭ chiar sĕ fiă folosită la tribunalele din ținuturile flamande, atâtŭ de procurorĭ câtŭ și de advocațĭ, avêndŭ a se susținé acusațiunile, pledoariile și a se da sentințele în acéstă limbă. Sĕ mai amintimŭ și de universitatea flamandă? Sĕ mai amintimŭ și pe Elveția? "Patrioții" le sciu tóte acestea.

In care țéră dér naționalitățile se bucură de adevĕratele libertățĭ constituționale: în Ungaria cea nouă, orĭ în Belgia și în Elveția?

Insășĭ fóia ungurésca "Egyetertes" dela 2 Decemvre n. ḑice, că *înaintea ómenilorŭ dela guvernŭ nu mai e nimicŭ sfântŭ și inofensabilŭ*, că *atacă libertatea cetățenilorŭ*, și provocându-se la istoriă ḑice, că *simțĕmêntulŭ de dreptate a fostŭ multŭ mai respectatŭ chiar în cele mai barbarbare timpurĭ, decâtŭ cum este respectatŭ de actualulŭ guvernŭ.*

Și sĕ nu uitămŭ, că acestea le spune o fóiă, care luptă cumplitŭ în contra liberei desvoltărĭ a naționalitățilorŭ și care aprobă și aplaudă tóte actele ilegale și arbitrare, tóte nedreptățirile și persecuțiunile guvernului sĕvĕrșite față cu naționalitățile, o fóiă care aprobă și aplaudă maghiarisarea.

Când déră însușĭ „Egyetertes" ḑice, că „înaintea ómenilorŭ guvernului nu mai e nimica sfânt", când ḑice că ei „atacă libertatea cetățenéscă," și că „nu respectă dreptatea nicĭ măcarŭ câtŭ era respéctată în timpurile barbare", și când misiunea Ungariei mai e și maghiarisarea, care nu sufere libera desvoltare a naționalitățilorŭ, în vreme ce în alte țĕrĭ se petrecŭ fapte în adevĕrŭ drepte și liberale: atuncĭ sĕ înceteze „patrioții" a se mai făli cu libertățile lorŭ!

O voce ungurésca despre afacerea Steinacker.

„*Neues Pester Journal*" dela 29 Noemvre scrie următórele despre afacerea Steinacker:

Orĭ-câtŭ de multŭ aprețiămŭ simțĕmêntulŭ de neplăcere ce a cuprinsŭ camera comercială din causa vorbirei secretarului ei; orĭ-cât de vrednicŭ de recunoscință e acestŭ simțĕmêntŭ alŭ oțĕrîrei sale, cu care a respinsŭ dela sine orĭ-ce comunitate cu convingerea politică a acestui bărbatŭ: totŭ așa de sincerŭ trebue sĕ o spunemŭ, că ea a trecutŭ departe peste tĕrêmulŭ competinței sale. Ea a vătămatŭ în faptă principiulŭ libertății cuvêntului în parlamentŭ. Chiar în parlamentŭ s'a consideratŭ ca neoportunŭ a desbate casulŭ, dér vătămarea unuia din principiile fundamentale ale libertății nóstre trebue că tocmai acolo s'a simțitŭ mai adêncŭ.

Sĕ nu nĭ-se vorbéscă, că călărimŭ pe principii, orĭ despre casulŭ cu totulŭ nesimpaticŭ, în a cărui umbră nĭ-se ivesce înaintea ochilorŭ principiulŭ vătĕmatŭ. Orĭ peste totŭ nu mai esistă principii inteligibile ale desvoltării liberale a popórelorŭ, orĭ principiulŭ libertății cuvêntului deputatului este unŭ astfelŭ de principiu. Orĭ ne făurimŭ principii după cum ne vine la socotélă și se potrivescŭ pentru momentŭ, dér atuncĭ purtămŭ și tóte consecințele acestei oportunitățĭ, chiar décă ele se'ntorcŭ în contra nóstră, orĭ stăruimŭ fidelŭ, curatŭ și netedŭ pe lângă principiulŭ, că pentru vorbele din parlamentŭ vorbitorulŭ e rĕspunḑĕtorŭ numai lui Dumneḑeu, consciinței sale și președintelui camerei, dér nicĭ camerei comerciale, nicĭ vre-unei alte corporațiunĭ pe lume. Acesta și nu altulŭ e sensulŭ libertății cuvêntului în parlamentŭ, că esistă în țéră unŭ locŭ unde fiecare direcțiune politică, chiar și cea mai estremă, póte ajunge liberă la cuvêntŭ și că deja prin acéstă libertate a esprimărei i-se smulge celŭ mai periculosŭ ghimpe alŭ ei. Se ḑice: esistă unŭ principiu politicŭ mai înaltŭ decâtŭ tóte celelalte la unŭ locŭ luate, anume *salus rei publicae,* binele statului, integritatea ideii de statŭ, și tocmai în contra acestui principiu a pĕcătuitŭ Steinacker. Se argumentéză, că elŭ s'a pusŭ prin acésta ca și în afară de lege și a făcutŭ ca procederea estraordinară a camerei de comerțŭ sĕ fiă îndreptățită și patriotică. Acésta-i o apĕrare, care ni se pare și mai îngrijitóre, decâtŭ ceea ce ar fi sĕ o justifice și ea ne duce la o a doua considerare ce trebue sĕ o esprimămŭ. Camera de comerțŭ are totŭ așa de puținŭ, ca orĭ-care altulŭ, dreptulŭ d'a timbra pe cineva ca dușmanŭ alŭ ideii de statŭ pe temeiulŭ unei vorbirĭ în camera deputaților și d'alŭ pedepsi pentru acésta.

Unde va duce lucrulŭ, décă ne ridicămŭ numai decâtŭ cu acusarea de dușmăniă pentru statŭ? Celŭ care represintă în parlamentŭ opiniunĭ, care suntŭ opuse conceptului dominantŭ, dér rĕmâne în cadrulŭ legilorŭ esistente, acela nu se póte numi niciodată dușmanŭ alŭ statului. Póte fi elŭ — în inimă, pe care Dumneḑeu o cunósce și o dirige, dér nu póte fi trasŭ la rĕspundere pentru simțĕmintele inimei sale.

Voimŭ sĕ încetățenimŭ la noi moda politică a Germaniei, care înferéză cu stigma de dușmană statului orĭ-ce părere politică, care se deosebesce de cea dominantă? Și chiar în Germania nimenea nu cutéză a trage la rĕspundere pentru vorbirile lorŭ din parlamentŭ pe representanții partidelorŭ celorŭ mai estreme naționale negermane orĭ sociale. Cum îĭ vine camerei de comerțŭ a fi mai fidelă statului decâtŭ parlamentulŭ, păzitorulŭ chematŭ alŭ libertății nóstre politice și alŭ siguranței nóstre naționale. Sĕ ne gândimŭ numai, că décă e odată așa de iute gravatŭ timbrulŭ dușmăniei către statŭ și e probatŭ în aplicarea lui, óre nu se va aplica și de altă dată, în casurĭ mai însemnate decum e a lui Steinacker? Unŭ strigătŭ de indignațiune s'ar ridica, când ar voi cineva sĕ declare nisuințe politice singuratice, d. e. ale partidei independenții, ca necompatibile cu siguranța țĕrii. Cu dreptŭ cuvêntŭ; dér óre e mai multă logică în procederea camerei de comerțŭ?

Dușmanŭ alŭ statului este celŭ care lucréză în contra patriei cu rea sciință și consciință și vătămêndŭ dreptulŭ publicŭ esistentŭ; ca dușmanŭ alŭ statului póte fi declaratŭ numai acela, căruia i-se dovedescŭ necontestabilŭ aceste acte. Se póte susținé seriosŭ, că vorbirea lui Steinacker cade sub acestŭ punctŭ de vedere. Pentru noi e lucru secundarŭ în casulŭ acesta, că direcțiunea politică a lui Steinacker nu datéză de erĭ; că nicĭ unui omŭ nu'i era necunoscută; că noi amŭ vĕḑutŭ trecêndŭ vâjiindŭ furtunĭ multŭ mai violente de specia acésta în camera deputațilorŭ fără a pricinui pagube; în acestŭ momentŭ însĕ predomnesce o nervositate caracteristică, și fluidului electricŭ alŭ acesteia îĭ ascriemŭ noi nebuniile comise; dér nimicŭ nu ne deslégă de datorința, d'a spune pe nume adevĕrulŭ, tocmai pentru ca sĕ rĕmână adevĕrŭ și nechibzuințele momentului sĕ nu pricinuiască nicĭ o pagubă.

SCIRILE ḐILEI.

Din incidentulŭ aniversărei de 40 de anĭ ai domnirei Maiestății Sale monarchului nostru Franciscŭ Iosifŭ, Présfinția Sa Episcopulŭ Aradului *Ioanŭ Mețianu*, avêndŭ în vedere declarațiunea Maiestății Sale, ca adecă în locŭ de a înscena serbărĭ pompóse din incidentulŭ acestui jubileu, mai bine sĕ se înființeze fondurĭ filantropice etc., a adresatŭ unŭ circularŭ către întregŭ clerulŭ și poporulŭ din diecesa Aradului, prin care împărtășesce hotărîrea luată în Consistorŭ, ca adecă de o parte sĕ se serbeze susŭ ḑisa ḑi prin rugăciunĭ în fiăcare biserică pentru Maiestatea Sa, ér de altă parte a eternisa memoria domnirei Maiestății Sale prin *înființarea unui gimnasiu diecesanŭ,* ce în acéstă diecesă, constătătóre din 500,000 suflete, s'a constatatŭ a fi neapĕratŭ necesarŭ. Pentru întemeiarea fondului necesarŭ spre acestŭ scopŭ, Présfinția Sa a ordonatŭ tuturorŭ preoților și învĕțătorilorŭ, ca cu începutulŭ acestei ḑile sĕ încépă a face colecte în poporŭ, ér sumele colectate, după Boboteză vorŭ avé a se înainta Consistoriului diecesanŭ.

Felicitămŭ pe Présfinția Sa pentru nobila inițiativă ce a luat'o.

*
* *

Suntŭ înaintațĭ: custodele Ioanŭ M. *Moldovanŭ* la gradulŭ de canonicŭ cantorŭ; canoniculŭ școlarŭ Dr. Ioanŭ *Rațŭ* la gradulŭ de custode; cancelarulŭ Alexandru *Micu* la gradulŭ de canonicŭ școlarŭ; canoniculŭ teologicŭ Simeonŭ *Popŭ Mateiu* la gradulŭ de cancelarŭ, toțĭ la catedrala din Blașiu.

***

In Sarkeresztur, comit. Albei, s'a descoperitŭ o *bandă de falsificatorĭ de banĭ* și tribunalulŭ din Pesta a trimisŭ la fața loculuĭ pe judele de instrucțiune Koloman Sarközy din Alba regală, pentru ca sĕ facă instrucțiunea cu cei trei arestațĭ bănuițĭ de falsificare, avêndŭ la îndĕmână și falsificatele confiscate. Cea dintêiu datorință a acestui organŭ judecătorescŭ era sĕ trimită tribunalului din Pesta bancnotele bănuite și a și făcutŭ acésta, împachetândŭ notele și actele ca o scrisóre cu banĭ. Dér judele de instrucțiune nu s'a gânditŭ la ordinațiunea, că tóte scrisorile cu banĭ adresate tribunalelorŭ se depunŭ la oficiulŭ de dare, care are simplu sĕ chiteze sumele de banĭ. S'a ér întêmplatŭ acésta. Oficiulŭ de dare din Buda însĕ îmână tribunalului actele, și bancnotele, care erau bănuite ca falsificate, *corpora delicti*, le puse'n circulațiune. Acum vine oficiulŭ de dare ca bănuitŭ pentru punereă'n circulațiă a bancnotelorŭ false! Mai că nu se mai pomenesce unŭ asemenea casŭ. In modulŭ acesta lipsitŭ de materialulŭ doveditorŭ, tribunalulŭ s'a vĕḑutŭ nevoitŭ a libera pe cei trei arestațĭ. Și de sigurŭ, că ăceștia nu vorŭ întârḑia a acusa gendarmeria orĭ erarulŭ pentru banii ce li-s'au confiscatŭ și carĭ au fostŭ găsițĭ ca bunĭ și veritabilĭ de celŭ mai competentŭ locŭ.

***

† *Mircea Vasiliu Stănescu* rĕposatŭ în Aradŭ în 30 Noemvre a. c., unulŭ din cei mai bunĭ advocațĭ românĭ din acele părțĭ, s'a distinsŭ în tótă viéța sa printr'unŭ viu interesŭ pentru tóte întreprinderile menite a înainta starea materială și intelectuală a poporului românŭ. Elŭ a fostŭ directorŭ și membru fundatorŭ alŭ institutului de creditŭ și economii „Victoria“ și membru alŭ mai multorŭ reuniunĭ române. Odinióră a redigeatŭ și o fóiă umoristică română și a luatŭ parte activă la luptele politice din deceniile din urmă. Esprimămŭ întristatei sale familii sincerile nóstre condolențe!

***

Reuniunea industrială unguréscă a hotărîtŭ, ca fóia germană de specialitate editată de reuniune și redigeată de Steinacker sĕ înceteze dela 1 Ianuarie 1889 și în loculŭ ei sĕ li se trimétă membrilorŭ respectivĭ fóia ungurésca de specialitate.

Rĕsbunare și șovinismŭ! De altmintrelea câțĭ vorŭ înțelege fóia ungurésca?

***

Suntŭ numițĭ *capelanĭ militarĭ* cl. II în reserva armatei comune: George *Simu* alias Simonfi, Alexiu *Staicu*, Dr. teol. Vasilie *Hossu*, Vasilie *Călugĕru*, Ioanŭ *Bochișiu*, Ioanŭ *Șiara*, toțĭ preoțĭ ai archidiecesei gr. cat. Alba-Iulia și Făgărașŭ. — Ioanŭ *Bucșa*, infanteristŭ în reserva reg. 2 de inf., e numitŭ practicantŭ la magazinulŭ de proviantŭ militarŭ în Sibiiu.

***

In Clușiu se ivescŭ dese casurĭ de *scarlatină* și *bubatŭ* (vĕrsatulŭ mare.) Până acum însĕ nu se póte ḑice, că aceste bóle bântue în modŭ epidemicŭ.

***

In Țéra Bârsei facŭ progrese lucrările ce s'au începutŭ pentru cultura sfeclelorŭ. Până acum comuna Codlea a destinatŭ 136 de jugĕre în scopulŭ acesta și e probabilŭ că va mai destina încă 100 de jugĕre.

***

In ḑilele acestea s'a trimisŭ oficiului comitatensŭ din *Pesta* unŭ raportŭ din *Calocea*, subscrisŭ de judele, notarulŭ și doi jurațĭ, că unŭ locuitorŭ din acéstă comună, amintitŭ cu numele în raportŭ, își susține pe părinții sĕi și de aceea are dreptulŭ a cere sĕ fiă liberatŭ de serviciulŭ militarŭ. Din estrasele alăturate despre starea familiară resultă însĕ, că respectivulŭ e mortŭ deja de unŭ anŭ. E vorba d'a se face o cercetare disciplinară.

„Conscienţiósă“ administrațiă!

***

Camera advocațială din Clușiu face cunoscutŭ, că a fostŭ primitŭ în lista camerei advocatulŭ Ionŭ *Farcașiu* din *Deșiu*.

***

Procuratura din Cașovia a arestatŭ pentru *falsificare de documente, defraudare și înșelătoriă* pe consilierulŭ comptabilŭ *Andreas Kuhar*, care funcționéză de patru anĭ la direcțiunea financiară.

***

Ni se comunică următórele: „Preotulŭ gr. cat. M. Maiorŭ din *Șeitinŭ*, și-a logoditŭ pe fica sa D-șóra Silvia cu funcționarulŭ telegrafistŭ ungurescŭ dela stațiunea Solnocŭ a căii ferate, anume Mihaly Nediczky. Câțĭ teologĭ orĭ alțĭ tinerĭ românĭ n'arŭ fi doritŭ sĕ se fericéscă lângă unŭ preotŭ românŭ cu venite de peste 1500 fl. pe anŭ, afară de averea'i propriă! Bagŭ sémă așa e lumea: sĕ se umple totŭ streinii!“

***

Carolŭ Tatarczy, arêndatorulŭ băilorŭ erculane de lângă Mehadia, a încetatŭ din viéță. Rĕmășițele lui pămêntescĭ s'au depusŭ spre eternă odichnă Vinerĭ în 18 (30) Noemvre după ritulŭ gr. or. în cimitirulŭ comunŭ din băi. Familia Tatarczy a ținutŭ în arêndă băile erculane dela anulŭ 1846' și la înfrumsețarea și ridicarea acestora are mare meritŭ.

***

Din Parisŭ se anunță, că *Țarulŭ Rusiei a decoratŭ* cu classe mai înalte ale „Ordinului Stanislau“ pe Camille Doucet, Augier, Sardon, Dumas, Feuillet, Meilhac, pe unŭ ḑiaristŭ parisianŭ și pe unŭ musicŭ.

Inaintea tribunalului pentru cestiunea limbei.

Inaintea tribunalului din Comarom (Rev.-Komarom, în Ungaria) se pertractéză unŭ interesantŭ procesŭ, alŭ căruia motivŭ fundamentalŭ îlŭ forméză *cestiunea limbei*. Dela acéstă pertractare publicămŭ următórele amĕnunte:

Pe banca acusațilorŭ stau 80 de inșĭ; causa principală a întregului procesŭ o forméză însĕ notarulŭ din Oroszlan *Stefanŭ Czablk*, care figuréză înaintea Ungurilorŭ ca unŭ „renumitŭ agitatorŭ panslavistŭ“.

E vorba despre o revoltă isbucnită în Oroszlan, pentru a căreia înăbușire a trebuitŭ sĕ intervină milițiа. Procurorulŭ r. Kossar declară înaintea tribunalului, că acéstă revoltă a provenitŭ din ura de naționalitate a lui *Czablk* (Slovacŭ) și a învĕțătorului ajutătorŭ *Pohanka* (Ungurŭ nou).

Conflictulŭ se născŭ din următórele cause: Preotulŭ evang. Mostyenan fŭ provocatŭ sĕ predice ungaresce. Preotulŭ a declaratŭ însĕ, că nu vré sĕ laude pe Dumneḑeu în limba ungurésca, dér a ḑisŭ, că este gata sĕ predice în orĭ ce altă limbă, afară de limba ungurésca. Atâta fŭ de ajunsŭ pentru provocarea conflictului. Slovacii s'au grupatŭ în jurulŭ lui Czablk, care pe Pohanka îlŭ numi bicherŭ (haimana) și-lŭ aruncă afară din casa comunală.

In urma acésta locuitorii din Oroszlan se plânseră la vice-comitele ḑicêndŭ, că Czablk pricinuesce multe turburărĭ prin sentimentele sale panslaviste, pe Ungurĭ i-a numitŭ cânĭ și vitejĭ de gură, a agitatŭ contra folosirei în școlă a cărțilorŭ didactice ungurescĭ și de mai multe orĭ șĭ-a bătutŭ peptulŭ, ḑicêndŭ: „Da, eu sunt panslavistŭ, décă nu vĕ place, facețĭ ce vețĭ vré!“

Afară de acestea l'au acusatŭ și cu aceea, că e unŭ funcționarŭ neregulatŭ, pe cetățenĭ i-a vĕtĕmatŭ de repețite orĭ cu cuvêntulŭ și cu fapta, socotelile comunale le-a purtatŭ neregulatŭ, din care causă a fostŭ și suspendatŭ din postŭ cu autorisația ministrului de interne.

După predarea acusei, fŭ ascultatŭ Iuliu Pohanca, căre acusă pe Czablk pentru calumniă, deórece acesta prin o epistolă deschisă a susținutŭ, pe basa unorŭ documente false, că Pohanka a dusŭ o viéță imorală. Declară, că pentru aceea șĭ-a stricatŭ pretinia cu notarulŭ, pentru că în sensulŭ legei a stăruitŭ pentru propunerea limbei ungurescĭ. Din causa asta Czablk l'a atacatŭ și totodată s'a apucatŭ sĕ glorifice pe Muscalĭ. Spuse mai departe, că Czablk a ḑisŭ către poporŭ, că fiecare va primi dela Muscalĭ câte 10 jugĕre, ér conducĕtorul va primi 50 jugĕre pămêntŭ. S'a nisuitŭ sĕ convingă pe toțĭ ómenii marĭ, că elŭ este de origine slovacă. A prenumĕratŭ 5 ḑiare slovace, pe Maghiarĭ i-a numitŭ ómenĭ spurcațĭ și pe Slovacĭ i-a asiguratŭ, că acușa ve suna *ora liberărei* și că va sosi *ḑiua regatului slovacŭ*. Presbiteriulŭ a fostŭ pentru folosirea cărțilorŭ de școlă ungurescĭ, dér Czablk și preotulŭ au fostŭ în contra hotărîrei acestora.

Afară de cele ḑise până aci, Czablk fŭ acusatŭ, că n'a vrutŭ sĕ sufere a se vorbi ungaresce în casa comunală. Décă a vrutŭ cineva sĕ vorbéscă ungaresce, elŭ a strigatŭ; „Avemŭ noi limbă, pentru ce sĕ nu vorbimŭ în limba nóstră“. Aceste împrejurărĭ le presentă învĕțătorulŭ Pohanka ca causă a isbucnirei revoltei. Ce privesce revolta, Czablk o istorisesce astfeliu: O parte din locuitorĭ a năvălitŭ în cancelaria lui și l'a datŭ afară din odaiă. Mobilele 'i le-au scosŭ afară pe stradă și multe obiecte din casă i-le-au furatŭ pentru carĭ representantulŭ juridicŭ alŭ lui, unŭ advocatŭ slovacŭ, cere desdăunare de 1404 fl. Câtŭ pentru Pohanka, Czablk ḑice, că elŭ sufere de mania de a'șĭ face nume mare și din astă causă îlŭ acusă pe elŭ (pe Czablk) de panslavismŭ, vrêndŭ sĕ se facă prin acésta renumitŭ înaintea celorŭ de panura lui. Scopulŭ și l'a ajunsŭ, dovédă e împrejurarea, că căpĕtă ca premiu o cană de argintŭ.

Acusatulŭ Bossák János, care conduse mulțimea la casa notarului, mărturisesce, că a vrutŭ sĕ scótă pe notarŭ din comună, deórece nu trebue sĕ se sufere Muscalulŭ în mijloculŭ Ungariei. Pe notarŭ a vrutŭ sĕ-lŭ scótă afară din cancelariă, dér acesta începŭ sĕ lŭ sugrume. Notarulŭ a fostŭ în contra sĕvĕrșirei cultului divinŭ în limba ungurésca, și când cu ocasiunea rĕsboiului ruso-turcŭ Muscalii luară Plevna, cei de partida lui Czablk iluminară satulŭ, nelipsindŭ nicĭ abundanța în bĕutură și mâncare. Négă, că elŭ ar fi condusŭ pe poporŭ contra notarului, și ḑice că n'a făcutŭ mai multŭ, decâtŭ ceilalțĭ.

Roza János jun., care voi sĕ ia pușca din mâna unui gendarmŭ, apoi Panclik Pal, care vĕtĕmă pe primarulŭ și-lŭ numi câne, precum și alțĭ acusațĭ au fostŭ asemenea ascultațĭ. Parte din ei au recunoscutŭ încâtva faptulŭ și — după cum raportéză ḑiarele ungurescĭ, din carĭ reproducemŭ aceste date — în cea mai mare parte confirmă aserțiunea, că notarulŭ Czablk este panslavistŭ și ca atare nicĭ nu șĭ-a ținutŭ în secretŭ sentimentele sale, ba încă pe față a declaratŭ, că lui îi trebue împĕratŭ slovacŭ și în școle trebue sĕ se învețe slovăcesce. Numai învĕțătorulŭ primarŭ, capelanulŭ și alțĭ vre-o trei martorĭ au fasionatŭ în modŭ favorabilŭ pentru Czablk.

Procurorulŭ — care avŭ o dispută ageră, asupra cestiunei de naționalitate, cu apĕrătorulŭ și cu representantulŭ juridicŭ alŭ acusatului — propuse în fine, ca numai unulŭ dintre martorĭ sĕ se ia la jurămêntŭ, ér acestŭ unulŭ este dintre aceia, carĭ au depusŭ contra lui Czablk.

Tribunalulŭ în hotărîrea sa, s'a alăturatŭ la acéstă propunere, ér representantulŭ lui Czablk, vĕḑêndŭ, că trebile mergŭ astfeliu, a declaratŭ că abḑice de representare.

Pertractarea a duratŭ 3 ḑile și încă nu s'a terminatŭ. Se va continua Lunea viitóre.

Destulŭ că acestŭ procesŭ e o nouă dovadă despre terorismulŭ și persecuțiunile regimului ungurescŭ și ale organelorŭ lui în contra naționalităților.

Intêmplărĭ diferite.

Lupŭ turbatŭ. Sĕptĕmâna trecută spre 25 Noemvre de către ḑiuă unŭ lupŭ turbatŭ a făcutŭ în Pătașŭ, comitatulŭ Carașŭ-Severinŭ, mare stricăciune, începêndŭ dela Borlovenii-noi a vĕtĕmatŭ ómenĭ și vite atăcândŭ totŭ la capŭ. In Prilipețŭ a vĕtĕmatŭ 4 ómenĭ, dintre carĭ 2 fórte rĕu, apoi la Rudăria și mai alesŭ la Bănia a vĕtĕmatŭ 15 ómenĭ pe unii de mórte; ómenii fără veste deodată s'au pomenitŭ atacațĭ, până ce s'a făcutŭ veste și l'au apucatŭ ómenii la gónă prin satŭ. E fórte de miratŭ, că în mai multe rêndurĭ a fostŭ de totŭ omorîtŭ — după părerea ómenilorŭ, — și érășĭ s'a sculatŭ ba a fostŭ și scăpatŭ din satŭ și după aceea l'au sdrobitŭ de totŭ. Unii ḑicŭ că la Bănia ar fi mersŭ cu capulŭ crepatŭ de o secure și astfelŭ ar fi atacatŭ pe cei 15 inșĭ. Pe o muere a trântit'o de pămêntŭ și i-a ruptŭ partea de asupra capului cu pĕrŭ cu totŭ. Mediculŭ, mergêndŭ la fața locului, a visitatŭ cadavrulŭ lupului și susține, că lupulŭ n'a fostŭ turbatŭ — ci tare iritatŭ. La Prigorŭ au turbatŭ, precum i-se scrie „Fóiei Diecesane“, mai multe vite.

Congresulŭ de tuberculose.

Raportulŭ d-lui Dr. Z. Petrescu asupra lucrărilorŭ ântêiului congres pentru studiulŭ tuberculosei, ținută la Parisŭ dela 25—31 Iulie 1888.

(Urmare.*)

In ḑiua de 27 Iulie, ședința de diminéță a congresului s'a ținutŭ în laboratoriulŭ de bacteriologie și la museulŭ de igienă alŭ facultății de medicină.

La laboratoriulŭ de bacteriologie, profesorii Cornil și Strauss cu șefii de laboratoriu Chantemesse și Vidal au arătatŭ membrilorŭ congresului mai multe preparațiunĭ microscopice de tuberculosă și pseudo-tuberculosă, precum și diferite procedee de cultură și de inoculațiune a bacciluluĭ specificŭ la animale.

Profesorulŭ Strauss, în sprijinulŭ temei sale despre resistența galinaceelorŭ în contra infecțiunei tuberculose, pe care mai târḑiu a desvoltat'o înaintea congresului, nĭ-a arătatŭ două găinĭ carĭ luase în timpŭ de mai multe lunĭ și chiar de unŭ anŭ, mai multe deșpută tuberculosă, fără sĕ presinte cea mai mică lesiune tuberculosă în vre-unŭ viscerŭ.

La museulŭ de igienă alŭ facultății de medicină profesorulŭ Proust și cu directorulŭ museului, A. Martin, nĭ-au arĕtatŭ tóte aparatele și instrumentele ce se întrebuințéză astăḑĭ pentru distrugerea baccilului tuberculosŭ aflatŭ în spută, în căile respiratorii, în camerile de locuitŭ a bolnavului, pe pereții camerei, precum și pe diferitele obiecte spitaliceștĭ, și în apa de bĕutŭ séu de gătitŭ bucatele.

In acestŭ museu am vĕḑutŭ modelele cele mai perfecționate ale etuvelorŭ de desinfecțiune dela fabrica Genest Herscher, aparatul pentru sterilisarea scuipătorilorŭ dela tuberculoșĭ, în familiă séu în spitale; aparatulŭ pentru desinfecțiunea păreților spitalelorŭ séu caselorŭ unde au fostŭ tratațĭ bolnavii atinșĭ de tuberculosă; analisorulŭ bacteriologicŭ alŭ aerului, inventatŭ de către Strauss și Würtz și alŭ aerului, inventatŭ de către Gauthier.

Afară de acestea, am vĕḑutŭ funcționândŭ cu și fără prosiune mai multe filtrurĭ, sistemŭ Pasteur, carĭ potŭ da până la 50,000 litrurĭ de apă filtrată, în timpŭ de 24 de ore. Din aceste filtrurĭ compuse, celŭ mai recomandabilŭ este acela care funcționéză printr'o pompă

*) Vedĭ Nr. 225 alŭ „Gaz. Trans.“

aspirantă-fulantă, transportabilă pe unŭ felŭ de róbă séŭ căruciorŭ.

Acestŭ filtru póte alimenta cu apă filtrată o casarmă, o ambulanţă regimentară séŭ divisionară, unŭ spitalŭ séŭ o etapă. Intr'unŭ cuvêntŭ este aparatulŭ celŭ mai necesarŭ şi celŭ mai igienicŭ pentru o trupă în marşŭ, căcî elŭ póte fi instalat în orî-ce apă de lacŭ rea de beut şi póte da imediatŭ o apă din cele mai bine filtrate. Unŭ sistemŭ de filtru analogŭ sistemului Pasteur, este aeri-filtrulŭ lui Maillé, care dă unŭ debitŭ şi mai mare, chiar la presiunea ordinară.

In ceea ce privesce aparatele pentru depărtarea imondicelorŭ, am vĕḑutŭ unŭ reservorŭ automaticŭ şi unŭ sifoulatrină fabricatŭ de casa Jeanménil şi Rembervilleurs, carî mi-s'au părutŭ a fi cele mai perfecţionate.

La 29 Iulie, membrii congresului au fostŭ învitaţî sĕ visiteze şcóla veterinară dela Alfort lângă Parisŭ. Aci am admiratŭ abundenţa materialului de învĕţĕmêntŭ şi vastele localurî de carî dispune acéstă şcólă pentru lucrările şi demonstraţiunile practice pe animale, precum şi pentru musee şi amfiteatre.

D. Nocard, directorulŭ acestei şcolî, a avutŭ bunăvoinţa de a ne arĕta mai multe piese anatomice cu infiltraţiunî tuberculóse, mai multe preparaţiunî mianimale atinse de afecţiunî tuberculóse.

In presenţa nóstră a practicatŭ autopsia mai multorŭ animale pe carî produsese, prin diferite procedee, diferite lesiunî de tuberculosă experimentală. In specialŭ a demonstratŭ cu piese anatomice caracteristice existenţa tuberculosei la rassa cavalină, ḑicêndŭ că acéstă tuberculosă este atâtŭ de rară, încâtŭ a fostŭ chiar tăgăduită de cătră mai mulţî autorî.

Asemenea nî-a arĕtatŭ piese microscopice şi lesiunî anatomice pe animale, carî dovedescŭ existenţa unei a doua specie de baccil tuberculosŭ, diferitŭ de acela a lui Koch, constituindŭ o a doua afecţiune, numită *pseudo-tuberculosă.* Acest baccil, după Nocard, s'ar distinge de acela alŭ adevĕratei tuberculose printr'o ramificaţiune dichotomică, constatată la microscopŭ. Acéstă pseudo-tuberculosă se numesce *farcinulŭ boului de Guadelupa.* Microbulŭ acestui farcinŭ, inoculatŭ la purceii de India, produce o afecţiune tuberculósă, care nu se póte distinge de adevĕrata tuberculósă, decâtŭ prin caractele microscopice ale baccilului specificŭ. (*„România“*)

Varietate.

O convorbire, din Turgenieff.

Şi n'a călcatŭ încă piciorŭ de omŭ nicî pe Yungfrau, nicî pe Finsteraarhorn.

Cele mai ridicate vêrfurî ale Alpilorŭ... Unŭ întregŭ lanţŭ de stâncî rîpóse şi povêrnite, în mijloculŭ inimei munţilorŭ.

D'asupra munţilorŭ unŭ cerŭ verde-deschisŭ, luminosŭ şi mutŭ. Frigŭ grozavŭ şi pĕtrundĕtorŭ; zăpadă vîrtósă şi scânteetóre; stâncî posomorîte şi acoperite cu gheaţă.

La amêndouĕ părţile orisontului se ridică doi uriaşi giganţî: *Yungfrau* şi *Finsteraarhorn*. Şi Yungfrau grăesce vecinului sĕu:

„Ce mai ai de ḑisŭ ceva nou? Tu poţî vedé mai bine decâtŭ mine... Ce s'aude josŭ, aci?“

Câte-va mii de anî trecŭ cu sgomot: o singură minută.

Şi ca rĕspunsŭ, bubue Finsteraarhorn:

„Norî deşi învĕlue pămêntulŭ... Aşteptă!“

Ér disparŭ câte-va mii de anî: o singură minută. „Eh, acuma?“ întrébă Yungfrau.

„Acum vĕdŭ: aci josŭ, totulŭ este aşa cum a fostŭ: Ape albastre, pădurî negre şi grămeḑî de pietre sure, grămădite multe la unŭ locŭ. Şi în jurulŭ acestora totŭ mişuescŭ gândacĭ — ia... scii tu: acei cu douĕ picióre, carî nu m'au pututŭ murdări nicî pe mine nicî pe tine“.

„Aceştia suntŭ ómenii?“

„Da, ómenii!“

Mii de anî se ducŭ: o singură minută.

Ei, dér acuma?“ întrébă Yungfrau.

„Parcă s'au mai împuţinatŭ gândacii“, bubue Finsteraarhorn; aci josŭ s'a făcutŭ mai multŭ lumină; apele s'au strînsŭ, pădurile s'au luminatŭ.“

Şi ér trecŭ mii de anî: o singură minută.

„Da acuma, ce veḑî?“ ḑice Yungfrau.

„In jurulŭ nostru aci în apropiere s'a făcutŭ parcă mai curatŭ,“ rĕspunse Finsteraarhorn, „dér acolo în depărtare observŭ nisce pete prin văi, ca şi odinióră, vĕdŭ mişcându-se ceva acolo.“

„Ş'acuma?“ întrébă Yungfrau, după câte-va mii de anî: o singură minută.

„Acuma, totulŭ e bine,“ rĕspunde Finsteraarhorn, „în orî şi ce parte privescŭ, totulŭ e albŭ şi curatŭ. Pretutindenea omĕtulŭ nostru; omĕtŭ şi ghéţă. Acuma e linişitŭ şi bine“.

„Bine,“ rĕspunse Yungfrau, „dér, bĕtrâne, am statŭ noi destulŭ la vorbă, până acuma. Sĕ dormimŭ.“

„Sĕ dormimŭ.“

(*„România“.*)

„ALBINA“ institutŭ de creditŭ şi de economii.

Filiala Braşovŭ.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ de cassă în luna Noemvrie 1888.

Intrate:

Numĕrarŭ cu 31 Oct. 1888	fl.	20,279.98
Depunerî spre fructificare .		94,434.02
Cambii rĕscumpărate. . .		87,644.01
Conturî curente		34,201.04
Imprumuturî pe producte .		10,195.—
Imprumuturî pe efecte şi alte împrumuturî		8847.41
Monetă		2685.04
Interese şi provisiunî . .		4065.79
Comisiunî.		402.24
Diverse		101.128.13
	fl.	363.882.66

Eşite:

Depunerî spre fructificare .	fl.	81,174.82
Cambii escomptate . . .		124,080.76
Conturî curente.		30,792.38
Imprumuturî pe producte .		9304.—
Imprumuturî pe efecte şi alte împrumuturî . . .		6533.—
Monetă		3433.15
Interese şi provisiunî . .		605.92
Comisiunî.		402.24
Diverse		92,091.11
Spese şi salare.		1074.11
Numĕrarŭ cu 30 Noemvre 1888		14,391.17
	fl.	363,882.66

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. **N. P. Petrescu** m. p. adjunctŭ.

V. Gămulea, m. p. comptabilŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Viena, 5 Decemvre. Cu ocasiunea jubileului a sositŭ dela împĕratulŭ Germaniei o scrisóre de felicitare compusă în cei mai călduroşî terminî, în care se dă espresiune nu numai simţĕmintelorŭ sale de amiciţiă personală, ci se amintesce cu deosebită căldură şi de neclintita alianţă, ce légă ambele imperii. Totŭ aşa de căldurósă manifestaţiune a urmatŭ şi din partea regelui Italiei.

Parisŭ, 5 Decemvre. Majoritatea comisiunei respective va propune cassarea imunităţii pentru deputatulŭ Wilson. — Deputatulŭ Gylly, care a fostŭ suspendatŭ de cătră prefectŭ din postulŭ de primarŭ alŭ oraşului Nimes, şi-a depusŭ mandatulŭ de deputatŭ.

Bucurescî, 5 Decemvre. Trimisulŭ rusescŭ Hitrovo sĕ ḑice că va fi transportatŭ la Atena.

Belgradŭ, 5 Decemvre. Sgomotele dela bursa din Berlinŭ despre turburărî în Serbia suntŭ neîntemeiate.

DIVERSE.

Furtŭ însemnatŭ. Din Perugia se comunică, că renumitulŭ tablou alŭ lui Rafael, „Punerea lui Christosŭ în mormêntŭ“ s'a furatŭ din biserica San-Pietro. S'au pus în cunoscinţă tóte direcţiunile museelorŭ mai marî din Europa despre dispariţiunea acestei opere de artă, spre a se putĕ împedeca cumpărarea şi a se prinde hoţii.

Corăbii îngheţate. Scirî din Taganrog spunŭ, că nu departe de Taganrog au îngheţatŭ în mare corabia luminătóre (corabia cu farŭ) şi 12 corăbii cu pânză, dintre care 5 s'au şi cufundatŭ în ḑilele din urmă. Dintre marinarî s'au mântuitŭ 63, partea cea mai mare streinî, pe corabia cu farŭ; 18 inşî de pe acéstă corabiă, 1 oficerŭ, 5 marinarî şi 48 de ómenî de pe corăbiile cu pânză au ajunsŭ la ţĕrmŭ; 15 ómenî, cărora lî-au degeratŭ mânile şi piciórele, au rĕmasŭ pe corabia cu farŭ. La 19 Noemvre n. s'au cufundatŭ încă douĕ corăbii cu pânză; la 22 Noemvre a isbutitŭ unŭ vaporŭ de rĕsboiu sĕ se apropie de corabia cu farŭ şi sĕ o tragă în apă liberă de ghiaţă.

Romeo cu pantalonii ruptî. In noulŭ burgteatru din Viena s'a jucatŭ tragedia „Romeo şi Julieta.“ Rolulŭ lui Romeo a fostŭ jucatŭ de d. Krastl, carele cu acéstă ocasiune a fostŭ eroulŭ unui incidentŭ comicŭ, pe care o fóia vienesă îlŭ descrie în modulŭ următorŭ: şi unŭ incidentŭ comicŭ s'a petrecutŭ cu ocasiunea representaţiunei. Sĕ o spunemŭ curatŭ: Lui Romeo i-s'a fostŭ ruptŭ tricoulŭ. Nenorocirea s'a întêmplatŭ în absenţa Julietei, în celula fratelui Lorentzo, unde d. Krastl se aruncă cu prea mare violenţă la pămêntŭ. Când se ridică Romeo văitându-se, tricoulŭ i-s'a întinsŭ prea tare şi astfelŭ plesnă. Mai întêiu s'a vĕḑutŭ numai o mică ruptură însĕ din ce în ce ruptura se mări tot mai multŭ, şi astfelŭ rămase Romeo despuiatŭ în partea tricoului ruptŭ. Cu tóte acestea elŭ nu scia încă nimicŭ despre întêmplarea cea neplăcută, şi declama mai departe. Când fŭ făcutŭ atentŭ prin semne de d. Lewinsky şi de d-na Kratz, atuncî vĕḑŭ elŭ halulŭ în care se afla. Extemporândŭ câteva vorbe, fugi repede afară înainte de a se sfêrşi scena ca sĕ-şî îmbrace mantaua şi ḑise apoi fratelui Lorentzo „nópte bună.“ In dosulŭ culiselorŭ, repede i-s'a cusutŭ tricoulŭ şi Krastl fŭ consolatŭ istorisindu-i-se întêmplase dărî emenea felŭ.

Victime ale teatrului. Cu ocasiunea unei representaţiunî teatrale, la teatrulŭ liricŭ din Parisŭ a căḑutŭ candelabrulŭ din sală omorîndŭ pe unŭ inginerŭ şi rănindŭ greu pe mamă-sa. Se scrie acum din Parisŭ, că afară de aceste douĕ persóne au mai fostŭ rĕniţî principele Eugeniu, fiulŭ regelui Svediei, care învéţă în Parisŭ la pictorulŭ Gervex şi care în aceea séră a fostŭ la teatru cu ajutantulŭ sĕu Platen. Candelabrulŭ l'a rănitŭ la capŭ, este însĕ scutitŭ de orî şi ce pericolŭ seriosŭ.

Contesă maghiară muncitóre. La biroulŭ de informaţiunî din Budweis s'a presintatŭ ḑilele acestea o frumuşică fată sĕ caute ocupaţiune. Şefulŭ biuroului visitândŭ hârtiile ei, a vĕḑutŭ, că dênsa este contesă, din familia Keglevich, de origine din Pojonŭ, născută la 1874. Dênsa lucréză acum într'o fabrică de acolo.

NECROLOGŬ.

Capitululŭ Catedralei Metropolitane gr. cat. din Blaşiu cu adêncă durere aduce la cunoscinţă încetarea din viéţă a iubitului Confrate

IOAN FEKETE NEGRUŢIU,

Canonicŭ, lectorŭ alŭ Bisericei Catedrale Metropolitane din Blaşiu, Assesorŭ alŭ Tribunalului matrimonialŭ de a II-a Instanţă pentru Diecesele sufragane, inspectorŭ alŭ tuturorŭ şcólelorŭ elementare din Archidiecesă, membru alŭ Esactoratului şi alŭ Comisiunei şcolastice archidiecesane, Assesorŭ alŭ Sântului Scaunŭ Metropolitanŭ, Assesorŭ alŭ Consistoriului episcopescŭ alŭ Gherlei, membru pe viéţă alŭ Asociaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ,

care în urma unui morbŭ indelungatŭ Marţî în 4 Decemvre st. n. 1888 la 2 óre nóptea, provĕḑutŭ cu cele Sânte, şî-a datŭ blânduŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului în alŭ 71-lea anŭ alŭ vieţii şi alŭ 45-lea alŭ preoţiei sale.

Rĕmăşiţele-i pămêntescî se vorŭ înmormênta după ritulŭ Sântei Biserici Mercurî în 5 Decemvre 1888 la $2^1/_2$ óre după améḑŭ în cimiterulŭ bisericei parochiale din locŭ.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Blaşiu, 4 Decemvre 1888.

Necrologŭ. *Therese Früchbeck* n. *Seres,* vĕduvă după căpitanulŭ c. r. Frühbeck, a încetatŭ din viéţă la 2 Decemvre n. în vêrstă de 79 anî. Inmormêntarea s'a făcutŭ în 4 Decemvre n. în cimiterulŭ rom.-catolicŭ din locŭ.

Vocî din publicŭ*)

Institutŭ de ortopediă în Budapesta, Stadtwäldchen

(mai nainte institutulŭ de idroterapiă alŭ Dr-ului Fischof)

Victor Fischer, furnisorŭ alŭ curţii c. r. pentru instrumente chirurgicale şi bandage, directorŭ alŭ institutului de ortopediă din Budapesta, a sositŭ în Braşovŭ la 4 Decemvrie şi locuesce în hotelulŭ Europa. D-sa va rĕmâné aci până în 8 Decemvrie şi dă consultaţiunî în fiecare ḑi dela órele 11—12 înaintea prânḑului şi dela 3—6 óre după prânḑŭ pentru paţienţî, carî suferŭ de *diformităţî séŭ deviaţiunî ale estremităţilorŭ* precum: *picioră var, valg şi equin, genunchî diformaţî în forma unui x séŭ o, degete dela picióre şi mânî strĕmbe séŭ deviate;* mai departe **deviaţiunî ale columnei vertebrale** precum *ghiabă* şi *torace eşitŭ inflamaţiunî învechite ale articulaţiunilorŭ* şi urmările lorŭ; precum *contracturî* şi *anchylose, mobilitate mărginită, estremităţî scurte.* Tóte aceste afecţiunî se trateză în institutulŭ amintitŭ *fără operaţiune* numai cu astfelŭ de aparate, carî facŭ posibilŭ fiecărui bolnavŭ *sĕ se misce* şi prin urmare suntŭ dispensaţî de a zăcea în patŭ.

Atragemŭ cu deosebire atenţiunea acelora, carî suferŭ de *hernii (surpăturî inguinale, crurale şi umbilicale)* precum şi de o *grăsime escesivă* a abdomenului *(pântecelui).* Respectivii au ocasiunea cea mai bună sĕ-şî procure bandagele trebuincióse după mĕsură acurată şi sĕ se consulte în privinţa bólelorŭ de care suferŭ.

*) Pentru cele cuprinse în acéstă rubrică redacţiunea nu ia rĕspunderea.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 3 Decemvre st. n. 1888.

Bancnote românescî	Cump.	9.18	Vênd.	9.20
Argintŭ românescŭ .	„	9.10	„	9.15
Napoleon-d'orî . . .	„	9.65	„	9.67
Lire turcescî . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialî	„	9.92	„	9.95
Galbinî	„	5.70	„	5·72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescî . . .	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	100.35
Renta de hârtiă 5%	91.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ terate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.50
Bonurî rurale ungare	104.25
Bonurî cu clasa de sortare	104.—
Bonurî rurale Banatŭ-Timişŭ	104.50
Bonurî cu cl. de sortare	104.50
Bonurî rurale transilvane	104.—
Bonurî croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	132.40
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124 90
Renta de hârtiă austriacă	81.80
Renta de argintŭ austriacă	82 35
Renta de aurŭ austriacă	109.60
Losurî din 1860	139.75
Acţiunile băncei austro-ungare . .	874.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	300.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	302.90
Galbenî împĕrătescî	5.77
Napoleon-d'orî	$9.65^1/_2$
Mărcî 100 împ. germane	59.70
Londra 10 Livres sterlinge	121.80

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sz. 3772—1888 tlkvi. 195

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy „Albina“ n. Szebeni takarek és hitelintézet brassoi fiok telepe végrehajtatónak Langa Iuon Persányi lakos végrehajtást szenvedö elleni 200 frt. tökekövetelés ćs jár. iránti végrehajtási ügyében a brassoi kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévö Persányi községében fekvö a Persányi 5 sz. tjkben A† alatt foglalt

hrsz. ingatlan		hrsz. ingatlan		hrsz. ingatlan	
7 (	160 f.	3159	7 f.	6219	1 f.
8 (	6 „	3175	2 „	6220	1 „
448	10 „	3371	3 „	6221	1 „
716	2 „	3480	15 „	6229	3 „
790	4 „	3524	13 „	6705	46 „
967	9 „	3525/1	16 „	7716/1	29 „
973	2 „	3528	8 „	7729/·	5 „
991	3 „	3730/1	6 „	7772	5 „
1150	5 „	3856	34 „	7816	6 „
1744	2 „	3900	10 „	9221	5 „
1789/2	2 „	4019	9 „	9222	5 „
1887	1 „	4038	11 „	9755	1 „
1953	5 „	4397	3 „	9783	1 „
2118	2 „	4612	5 „	9788	3 „
2225/1	1 „	5125	13 „	9789	3 „
2334	1 „	5378	1 „	9800	11 „
2413/2	2 „	5379	1 „	9811/1	2 „
2682	4 „	5799	4 „	10080	2 „
2687	12 „	5925	3 „	10193	5 „
2716	1 „	5947	5 „	10260	4 „
2728	5 „	5980	10 „	10265	6 „
3006	3 „	6037	5 „	10356/2	8 „
3154	10 „	6218	2 „	10357/2	4 f.

ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az *1889 évi febrvar hó 7-ik* napján délelött 10 órakor Persány község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. allatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fógaras 1888 évi September hó 10 napján.

A fogarasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Nr. 19—1888. Comit. Centr.

PUBLICAȚIUNE.

După ce în urma pré-înalteloră rescripte ale Escelenției Sale Domnului ministru de agricultură, industriă și comerță cu datulă 13 Ianuarie 1887 Nr. 70,718/IX b) și 22 Noemvrie 1888 Nr. 61,042/IX b) s'au efectuită alegerile ordonate pentru constituirea camerei comerciale și industriale din Brașovă și avêndă în vedere, că s'a ordonată constituirea nouei camere, se aduce prin acésta la cunoscința publică, că ședința pentru constituirea camerei comerciale și industriale nou alese se va ține la 22 Decemvrie 1888 d. a. la 3 óre în sala cea mare a localului camerei (têrgulă cailoră Nr. 89).

Ordinea ḑilei: Alegerea președintelui camerei și alegerea a 2 vicepreședințĭ; președintele camerei se alege de toțĭ membrii camereĭ; vice-președintele secțiunei comerciale se alege numai de comercianțĭ; vice-președintele secțiunei industriale numai de industriașĭ.

Brașovă, în 1 Decemvrie 1888.

Dr. Friederic Jekel,
președintele comitetului centrală.

201.

Sosirea și plecarea trenuriloră și posteloră în Brașovă.

I. Plecarea trenuriloră:

1. Dela Brașovă la Pesta

Trenulă de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.

Trenulă mixtă Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovă la Bucuresci:

Trenulă mixtă Nr, 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

Rugămă pe domnii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulă mandatului postală și numerii de pe fâșia sub care au primită ḑiarulă nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ